

**В.В.БАНЯС,
Н.Ю.БАНЯС**

«ЗАЧАРОВАНЕ КОЛО» ПО-НАШОМУ

Без жодного сумніву, Галина Пагутяк - постать в українській літературі, котра вже забронювала собі непохитне місце в історичному пантеоні. Вочевидь, серед представниць своєї статі наразі вона №1 у нас - навіть пам'ятаючи про «розкручену» Марію Матіос. Потужний літературний талант, чудова стилістика, рідкісне вміння будувати композиційну структуру твору, багата мова - такими (й численними іншими) характеристиками користуються і читачі, і критики, аби описати своє враження від творів галицької письменниці. Тогорічне вручення їй Шевченківської премії (за роман «Слуга з Добромиля») не викликало жодних нарікань і підозр у громадськості - в контексті того, що коїться з Національною нагородою останніми роками таке можна вважати ознакою беззаперечної мистецької якості книги.

Роман-феєрія (за визначенням самої Пагутяк) «Зачаровані музиканти» винятком, звісно, не став. Про нього можна сказати все те хороше, що й про інші твори авторки. Львівська письменниця продовжує лінію: сюжетну канву книги утворюють події, що мають місце в маленьких містечках і селах Галичини; вони вписані в добре відтворене історичне тло; місцевому колориту приділено достатньо уваги, внаслідок чого цей аспект є одним із найсильніших у романі; фабула «Зачарованих музикантів» захоплює читача доволі швидко, тримаючи цупко. Ну й звісно містика: традиційно граючи роль надтекстової субстанції, вона вартісно доповнює власне текст...

Проте, на жаль, Галина Пагутяк продовжує лінію, що має розгалужене коріння в тілі вітчизняної культури, і яку вже давно варто викоринити. Про яку лінію йдеться?

Відомо, що українське мистецтво за своєю суттю багате на різноманітні містичні й міфологічні компоненти. Про різну нечисть (мавок, лісовиків, бісів, чортенят, довомиків, «Тих, що греблі рвуть» тощо) у нас, тією чи іншою мірою, писали майже всі. Можливо, складна національна історія й неможливість пояснити її трагічні перипетії спонукали творчих людей вдаватися до своєрідного ескейпізму, себто втікати од важкої дійсності в світ казок, легенд, міфів.

Також не варто упускати з виду й такий аспект: звернення до згаданих тем часто пояснюється тим, що конкретний автор бажає «поглибити» семантичний рівень власного твору, «збагативши» його різними «підтекстами», «символами», «алегоріями» і т.д.

На жаль, зустрічаємо це й у Галини Пагутяк. Укотре. Знову бачимо в її книзі присутність «надприродних істот»; знову окремі її герої нагадують сомнамбул, керованих ірраціональними містичними поривами; знову не обійшлося без «чар»...

Можливо, це і є сформований авторський стиль - тоді нічого не вдієш. Можливо, так проявляється бажання сподобатися ласому до «загадкового» читачеві. А, можливо, це не що інше, як прояв глибинної спорідненості з Традицією - а ці вузи вкрай міцні.

Література

1. Пагутяк Галина. Зачаровані музиканти. Роман-феєрія. - К., Ярославів Вал. - 224 с.

Анотація

Баняс В.В., Баняс Н.Ю. «Зачароване коло» по-нашому.

Стаття присвячена роману «Зачаровані музиканти» львівської письменниці Галини Пагутяк. Відповідний твір аналізується з тієї точки зору, що він уписується в притаманній вітчизняній контекст міфологічності.

Ключові слова: символ, підтекст, міфи, містика.

Аннотация

Баняс В.В., Баняс Н.Ю. «Заколдованный круг» по-нашему.

Статья посвящена роману «Заколдованные музыканты» львовской писательницы Галины Пагутяк. Соответствующее произведение анализируется с той точки зрения, что он вписывается в контекст мифологичности, который очень характерен для отечественной литературы.

Ключевые слова: символ, подтекст, мифы, мистика.

Resume

Banias V.V., Banias N.Y. Our «fascinating circle».

The article is devoted to the novel «Fascinated musicians» of Lviv author Halyna Pahutiak. The work is analyzed from the national mythological context point of view.

Key words: symbol, subject, myths, mysticism.